

SPECIALIZOVANÍ SBĚRATELÉ ORGANIZOVÁNI V KF 00 - 15 SLAVÍ OSMDESÁT LET (1)

Letošního roku (2023) si jedna ze specializovaných entit zabývajících se sběratelstvím specializovaných oborů ve filatelii se zvláštním zaměřením na poštovní historii a poštovní současnost organizovaných v rámci Svazu českých filatelistů známá dlouhou dobu jako Klub filatelistů, sběratelů specializovaných oborů , 00 - 15 Praha připomíná svůj vznik před 80 let.

Počátkem roku 1943 v době nesvobody přichází již tehdy velmi známý filatelistický sběratel a publicista Václav Nebeský s myšlenkou založit v rámci Ústředí filatelistických spolků samostatný filatelistický klub s hlavní charakteristikou "ochranného sdružení velmi početných filatelistických přátel".

Jeho blízkými spolupracovníky byli převážně zaměstnanci Magistrátu hl. m. Prahy František Macák, Václav Matura st. a Josef Kolařík, který byl nominován přípravným výbor na post předsedy tohoto klubu.

Vzhledem k tomu, že hlavním podporovatelem byly orgány hlavního města Prahy, dostala tato entita svůj první název:

"S. K. zaměstnanců města Prahy, odbor filatelie" ve zkratce SKZMP. (S.K. Sportovní klub)

Jako Den D byl zvolen květnový den roku 1943 - 13. 5. Důstojným místem vzniku byl Sladkovského sál Obecního odmu hlavního města Prahy., kde se tohoto dne sešla Valná hromada. Vážnosti tohoto shromáždění dodala i účast přf. MUDr. Josefa Grsse, tehdejšího předsedy Ústředí filatelistických spolků a Karel Basika, tehdejší tajemník Ústředí.

Jak šel vývoj této entity dál, zejména v prvních letech existence?

17. 5. 1943

Klub pouhé čtyři dny o svém založení měl již 383 registrovaných členů., kteří se tehdy scházeli dvakrát týdně v kozelných prostorách Obecního domu:

- každé nedeělní dopoledne se konaly výměnní schůzky,

- každý čtvrtek probíhaly v místnosti Radničního klubu klubové schůzky s přednáškami. Přednášek se zúčastňovalao 100 - 140 osob.

9. 3. 1944

Klub čítá 834 členů. Vydávají se Zprávy odboru filatetlie. Redaktor nemohl být nikdo jiný, než Václav Nebeský, známý dlouhá léta jako pan redaktor filatelistických časopisů. Zavedla se novinková služba.

Po Klubu českých filatelistů se tato entita stává druhým největším klubem v rámci Ústředí v té době.

6/1944

Počet členů - 1000. Tisícím se stává předseda Ústředí prof. MUDr. Josef Gruss.

12/1945

Klub dosahuje počtu 1795 členů.

12/1945

Ustavuje se dorostenecký odbor mládeže do 18 let.

Tento úvod k významnému výročí KF 00 - 15 dokresluji několika stránkami vzpomínek někdejšího místopředsedy a pozdějšího předsedy této entity pana stavitele Antonína Vorlíčka, jehož článek "Z historie Klubu filatelistů sběratelů specializovaných oborů, é0 - 15 Praha" byl uveřejněn v katalogu Výstavy poštovní historie a celin PRAHA 1983. Katalog byl vydán k výstavě konané ve dnech 28. 5. - 5. 6. 1983 ke 40. výročí založení klubu.

*Historie našeho klubu v období 1943 - 1983 je popsána v příspěvku někdejšího dlouholetého místo-
předsedy a pozdějšího předsedy klubu Antonína Vorlíčka "Z historie Klubu filatelistů sběratelů
specializovaných oborů 00-15 Praha", uveřejněném v katalogu Výstavy poštovní historie a celní
Praha 1983, kterou uspořádal náš klub ve dnech 28. 5. - 5. 6. 1983 u příležitosti 40. výročí svého
založení. Tento příspěvek zde uvádíme v doslovném znění:*

Z historie Klubu filatelistů sběratelů specializovaných oborů 00-15 Praha.

Začalo to jak to obvykle začíná. Několik zaměstnanců tehdejšího pražského magistrátu, jejichž potěšením bylo sbírání poštovních známek, dohodlo se v roce 1943 založit při Sportovním klubu zaměstnanců hlavního města Prahy odbor filatelie. V té těžko době fašistické okupace naší vlasti bylo třeba se nejen vzájemně potěšit společnou zálibou, ale zejména také posílit v konečné vitězství demokratických sil. Byla to doba, kdy hrdinný sovětský lid a jeho armády zastavily agresora a započaly nástup k osvobození i naší vlasti.

Tak se 13. května 1943 sešla početná skupina sběratelů poštovních známek v Obecním domě hlav. města Prahy na své ustavující schůzi a založila filatelistický odbor při SK zaměstnanců hl. města Prahy. Slavnostní ráz tomu dala účast zástupců Ústředí filatelistických spolků, předsedy prof. MUDr. J. Grusse a tajemníka K. Basíky, jakož i dalších hostů, delegátů některých pražských filatelistických spolků.

Prvním předsedou nového kroužku byl přítomnými zakládajícími členy zvolen Josef Kolařík a dále 15 členů výboru a 2 revizoři účtů. Ze členů tohoto prvního výboru je ještě dnes členem klubu Václav Nebeský a ze zakládajících členů Vladimír Vaněk.

Členové klubu začali se scházet v místnostech Obecního domu k výměně svých dublet, zkušeností a znalostí filatelistických, ale zejména aby se potěšili začínajícími úspěchy Rudé armády. Na návrh vzdělavatele klubu V. Nebeského byly již na podzim roku 1943 zahájeny odborné přednášky, na kterých vedle něho se podíleli hlavně K. Basíka a J. Mrňák. Současná doba se svými mimořádnými konjunkturálními podmínkami a válečnou psychózou měla vliv na rychlý růst členské základny. Již ke konci roku 1943 měl klub 630 členů.

Čas rychle plynul a nastaly radostné májové dny roku 1945, kdy jsme s radostí vítali naše osvoboditele, slavnou Rudou armádu a začali spřádat radostné představy o nové společnosti. Revoluční přeměny si nevyžádaly žádné změny ve vedení klubu, poněvadž členové výboru klubu se nikdy, v době kruté fašistické okupace, nezpronevěřili svým povinnostem jak klubovým, tak i národním a vlasteneckým. Výbor klubu se schází v nových poměrech již 1. června 1945. Uctívá

památku členů klubu, kteří obětovali své životy v koncentračních táborech, na barikádách a v bojích při pražském povstání. V té době měl klub asi 1200 členů, které bylo nutno prověřit a postupně, pokud sami neodejdou, vyloučit ty pro které filatelie není jen zálibou.

V té době přichází V. Nebeský s návrhem založit při klubu dorostenecký odbor, který by sdružoval mládež do 18 roků. Tak vznikl postupně patronát na škole na Žižkově a legie mladých v Holešovicích.

Bohužel nebyly v té době jen radosti, ale brzy nastaly také starosti. Klub musel opustit dosavadní místnosti v Obecním domě a scházet se postupně v různých restauracích jako např. U Krupičků Na poříčí, v Plodinové bursě na býv. Havlíčkově nám. kde se jeho členové scházeli společně se Spolkem Pražská bursa, Klubem českých filatelistů a Klubem zaměstnanců elektr. vozovny Motol.

V těchto dobách vydával výbor pro členy několikrát do roka čtyřstránkový leták, aby je informoval o novinkách, různých filatelistických zajímavostech a členských záležitostech. V letáku z roku 1946 čteme toto zajímavé upozornění: Věnujte pozornost provizorním razítkům našeho pohraničí! Ušchovávejte celé obálky. Již tehdy, jak vidno, se uvažovalo o tom, že nejen poštovní známky, ale i různé doklady poštovního provozu jsou historicky důležitým filatelistickým materiálem a zaslouží si pozornost sběratelů.

V roce 1952 při reorganizaci filatelistických spolků, přešel klub jako filatelistický odbor do Závodního klubu ROH Vodárny, podnik hl. města Prahy, a pokračoval ve své úspěšné dosavadní činnosti.

Výstava poštovních známek PRAGA 1962 ukázala na velkém množství exponátů, že světová filatelie směřuje jinými směry než tomu bylo před druhou světovou válkou, že celistvosti, razítka, celiny a ostatní filatelistické doklady poštovního provozu stávají se samostatným sběratelským úsekem a vytvářejí se z nich velmi hodnotné exponáty. S přihlédnutím k tomu tehdejší Ústředí filatelistických spolků ustavilo Komisi specializovaných odborů a její úkoly byly přizpůsobeny uvedeným sběratelským směrům.

V roce 1965 zemřel předseda klubu J. Kolařík, který vedl klub od jeho založení plných 22 let. Na nejbližší členské schůzi 8. dubna 1965 byl novým předsedou zvolen Dr. Vratislav Palkoska. V té době dochází také k utvoření nové samostatné vrcholné filatelistické organizace Svazu československých filatelistů s novou klubovou evidencí. Náš klub obdržel registrační číslo 15, pod kterým je veden dosud, a přijal nový název KF 00-15 sběratelů specializovaných odborů Praha. Za svůj cíl si uložil sdružovat sběratele zajímající se vedle poštovních známek také o poštovní provoz, jeho historický vývoj, doklady z doby předznámkové, poštovní celiny, poštovní razítka všeho druhu od jejich vzniku až po současnou dobu, celistvosti zejména doporučené a zvláštní druhy poštovní přepravy zvláště listovní.

Brzy na to pověřuje Svaz československých filatelistů náš klub uspořádáním první výstavy specializovaných odborů ve filatelii, která se uskutečnila ve dnech 15. až 20 prosince 1966 v místnostech ZV-ROH ministerstva vnitřního obchodu na Staroměstském náměstí v Praze. Ústřední správa spojů vydala k výstavě celinovou obálku se 60 hal. známkou zobrazující poštovního dostavníka na Karlově mostě podle návrhu grafika Josefa Herčíka a v levé části s emblémem dle výstavní medaile, kterou navrhl sochař Lumír Šindelář. Byl vydán také překrásný plakát k propagaci výstavy rovněž dle návrhu grafika Josefa Herčíka. Výstava sama měla na tehdejší dobu nebyvalý úspěch a byla příslibem, že na chystané světové výstavě PRAGA 1968 stane se tento specializovaný odbor jedním z nejzajímavějších.

Ještě před realizací uvedené výstavy získává klub na delší dobu místnost v Klubu důchodců ve Sněmovní ul. v Praze 1. Nedostatek prostoru a poměrně velká vzdálenost ze středu města jsou

důvodem, že výbor hledá opět novou místnost. V roce 1971 je to salonek v restauraci Černý pivovar na Karlově nám. Když se pak při klubu organizuje kroužek mládeže, který byl registrován 7. května 1974 jako KMF 50-04 a měl v té době 10 členů, bylo opět nutno hledat vhodné místnosti k trvalejšímu usazení. To se podařilo ve spolupráci s OV NF v Praze 2 a Obvodní výbor v Praze 2 rozhodl o užívání místnosti Agitačního střediska Národní fronty v Myslíkově ul. v Praze 2. Zde má klub k dispozici dvakrát do měsíce vyjma července a srpna tři místnosti a přísl. V malé klubovně koná výbor pravidelně první úterý v měsíci schůzi a třetí úterý se zde schází mládež. V předních místnostech se konají pravidelně výměnné schůzky a členové si vyzvedávají novinky. Při těchto schůzkách se také občas konají besedy nad sbírkami členů, spojené s bohatou diskusí, která obohacuje znalosti a zkušenosti členů vždy o nějaké nové informace a poznatky.

Výbor klubu pracuje k prospěchu členů, plní plánované úkoly schválené vždy členskou schůzí ve smyslu pokynů Městského výboru SČF Praha. Zajišťuje pro členy novinkovou službu československých poštovních známek a celin, stará se o prohloubení jejich odborných filatelistických znalostí doplňováním klubové knihovny a vydáváním klubového zpravodaje, kde je informuje o novinkách známek a celin, o některých problémech sbírání poštovních razítek a výplatních otisků a o ostatních oborech filatelistických zájmů. Ve výloze angažovaně propaguje vhodným filatelistickým materiálem všechny filatelistické obory.

Léta 1966 až 1982 jsou dobou, ve které řada klubových členů je aktivně činná v různých svazových orgánech a podílí se na přípravě jak světových tak i jiných filatelistických výstav. Několik členů se fundamentálně podílí na rozvoji filatelie odbornými články ve svazových časopisech, články ve výstavních katalozích i samostatnými publikacemi. Kromě jiných jsou to zejména V. Nebeský, Dr. Palkoska, Dr. Všečeka, Dr. Bouška, Ing. Leiš a Mahovský. Řada členů obdržela již na různých výstavách pozlacené a stříbrné medaile. Kromě jiných jsou to zejména J. Frolík, Dr. V. Palkoska, Ing. Z. Storch a z mladších pak Dr. Bouška a Ing. Leiš. Také v našem Klubu mladých filatelistů nám již vyrostli úspěšní vystavovatelé.

V loňském roce uspořádal klub několik úspěšných malých výstavek. Byla to v dubnu propagační výstavka doporučených celistvostí a rekondačních nálepek, v říjnu pak angažovaná výstavka na počest 65. výročí VRSR a 60. výročí vzniku SSSR, obě se konaly v prostorách klubového střediska. V listopadu potom ještě v Ústřední škole ROH A. Zápotockého v Praze 2, další výstavku k uvedeným výročím SSSR.

V letošním roce oslavuje tedy klub 40 let svého trvání a při té příležitosti a k oslavě těch nezapomenutelných slavných květnových dnů 1945, kdy naše národy dosáhly vítězstvím Rudé armády opět svobodu, uspořádal ve spolupráci s Ústřední školou ROH A. Zápotockého Výstavu poštovní historie a celin.

Současná doba dává nám filatelistům velké možnosti tvůrčí práce a proto na závěr bylo by si jen přát, abychom v míru mohli pokračovat v dosavadní úspěšné práci k rozvoji filatelie a společenského pokroku.

A. Vorlíček

Článek je přetištěn v původním znění bez jakýchkoliv úprav.